

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	algtekst
Jõustumise kp:	20.03.2016
Avaldamismärge:	RT I, 10.03.2016, 2

Välja kuulutanud
Vabariigi President
01.03.2016 otsus nr 741

Pärimisseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 16.02.2016

§ 1. Pärimisseaduse muutmine

Pärimisseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 165 täiendatakse lõikega 3¹järgmises sõnastuses:

„(3¹) Pärimismenetluse viib läbi Eesti notar, kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012, mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist (ELT L 201, 27.07.2012, lk 107–134), kohaselt tuleb pärimismenetlus läbi viia Eestis, kohaldades nimetatud määruse artikleid 4–15 ja 17. Kui läbiviidav pärimismenetlus ei kuulu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012 kohaldamisalasse, kohaldatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatut.”;

2)paragrahvi 165 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Välisriigis koostatud pärimistunnistust tunnustatakse Eestis Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012 kohaselt. Kui nimetatud määrus ei kohaldu, siis tunnustatakse välisriigis koostatud pärimistunnistust Eestis, kui selle koostamise menetlus ja õiguslik tähendus on võrreldavad Eesti õiguses pärimistunnistuse kohta sätestatuga. Sellisel juhul kohaldatakse tunnustamisele tsiviilkohtumenetluse seadustikus välisriigi kohtulahendi tunnustamise kohta sätestatut. Tunnustamise lahendab Harju Maakohus.”;

3)paragrahvi 171 täiendatakse lõikega 1¹järgmises sõnastuses:

„(1¹) Notar tõestab Euroopa pärimistunnistuse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012 kohaselt.”;

4)paragrahvi 176 lõige 2¹muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2¹) Pärimisregister on elektrooniline andmekogu, mille eesmärk on aidata kaasa pärimismenetluse korrektsele läbiviimisele ning pärija ja pärandaja õiguste kaitse tagamisele, võimaldada dokumentide ja andmete elektroonilist säilimist, edastamist ning avalikkuse informeerimist.”;

5)paragrahvi 176¹lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Pärimisregistrisse kantud andmetel on informatiivne tähendus.”;

6)paragrahvi 176¹lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Pärimisregistrisse kantakse andmed testamentide, pärimislepingute, pärandvara hoiumeetmete, pärimismenetluste, pärimistunnistuste, Euroopa pärimistunnistuste ja pärandvara ühisusest osa võõrandamiste ning menetlustoimingute tegijate, pärijate ja pärandajate kohta, samuti muud pärimismenetluste läbiviimist ja üleandmist ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012 alusel läbiviidavate pärimismenetluste peatamist, jätkamist ja lõpetamist puudutavad andmed.”;

7)paragrahv 176²tunnistatakse kehtetuks;

8)paragrahvi 177¹lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 2 nimetatud juhul ning olukorras, kui kande tegemiseks puudub muu pädev asutus, teeb pärimisregistri kande registripidaja.”;

9)paragrahvi 179 lõike 1 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Pärimisregistri andmetega võib igaüks tutvuda pärast seda, kui pärandaja surm on tõendatud.”;

10)paragrahvi 179 lõige 2²muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2²) Välisriigi testamendiregistri päringutele, välisriigi pädeva asutuse päringutele Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012 artikli 66 lõike 5 alusel ja teistele päringutele, mille puhul esineb õiguslik alus andmete saamiseks, kuid puudub pädev asutus andmete väljastamiseks, vastab registripidaja.”.

§ 2. Kaubandusliku meresõidu koodeksi muutmise

Kaubandusliku meresõidu koodeksi § 66 esimeses lauses asendatakse sõnad „Harju Maakohtu pärimisregistritele” sõnaga „notarile”.

§ 3. Notari tasu seaduse muutmise

Notari tasu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 31 punkt 17 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„17) tunnistuse väljastamine notariaaldokumendi õigusliku jõu kohta Eesti Vabariigis ja Eesti Vabariigis täitmisele kuuluva notariaaldokumendi kohta – 10 eurot;”;

2)paragrahvi 31 täiendatakse punktiga 32¹järgmises sõnastuses:

„32¹) Euroopa pärimistunnistuse avalduse tõestamine – 42 eurot;”;

3)paragrahvi 31 täiendatakse punktiga 33¹järgmises sõnastuses:

„33¹) Euroopa pärimistunnistuse tõestamine – 51 eurot;”;

4)paragrahvi 31¹tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kui pärandi vastuvõtmise, pärandist loobumise või Euroopa pärimistunnistuse avaldus sisaldub pärimismenetluse algatamise avalduses, siis võetakse tasu ainult pärimismenetluse algatamise eest.”;

5)paragrahvi 38 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva seaduse § 31 punktis 32¹sätetatud tasu Euroopa pärimistunnistuse avalduse tõestamise eest on kohustatud maksma isik, kes avalduse esitab. Käesoleva seaduse § 31 punktis 33¹sätetatud tasu on kohustatud maksma isik, kelle taotlusel Euroopa pärimistunnistust tõestatakse. Kui Euroopa pärimistunnistuse avalduse on ühiselt esitanud mitu taotlejaks õigustatud isikut, vastutavad kõik taotlejad käesoleva seaduse § 31 punktides 32¹ja 33¹sätetatud tasu maksmise eest solidaarselt.”.

§ 4. Notariaadiseaduse muutmise

Notariaadiseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 29 lõiget 3 täiendatakse punktidega 8¹ja 8²järgmises sõnastuses:

„8¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012, mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist (ELT L 201, 27.07.2012, lk 107–134), artikli 59 lõike 1 ja II lisa alusel tunnistuse väljaandmine notariaaldokumendi õigusliku jõu kohta Eestis ning artikli 60 lõike 2 ja II lisa alusel tunnistuse väljaandmine Eestis täitmisele kuuluva notariaaldokumendi koostamise kohta;

8²) nõukogu määruse (EÜ) nr 4/2009 kohtualluvuse, kohaldatava õiguse, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise ning koostöö kohta ülalpidamiskohustuste küsimustes (ELT L 007, 10.01.2009, lk 1–79) artikli 48 lõike 3 ning III ja IV lisa alusel väljavõtte väljaandmine Eestis täitmisele kuuluva notariaaldokumendi koostamise kohta;”;

2)paragrahvi 44³lõikes 2 asendatakse sõnad „lõike 3 punktis 2” sõnadega „lõikes 4”.

§ 5. Rahvusvahelise eraõiguse seaduse muutmine

Rahvusvahelise eraõiguse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 1 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Käesolevas seaduses sätestatud kohaldatakse üksnes ulatuses, milles ei ole sätestatud teisiti välislepingus või järgmistes Euroopa Liidu määrustes:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 864/2007 lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma II”) (ELT L 199, 31.07.2007, lk 40–49);
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 593/2008 lepinguliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta („Rooma I”) (ELT L 177, 04.07.2008, lk 6–16);
- 3) nõukogu määrus (EÜ) nr 4/2009 kohtualluvuse, kohaldatava õiguse, kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise ning koostöö kohta ülalpidamiskohustuste küsimustes (ELT L 007, 10.01.2009, lk 1–79);
- 4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 650/2012, mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist (ELT L 201, 27.07.2012, lk 107–134).”;

2)paragrahvi 1 lõiget 2 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) nõukogu määrus (EL) nr 1259/2010 tõhustatud koostöö rakendamise kohta abielulahutuse ja lahusele suhtes kohaldatava õiguse valdkonnas (ELT L 343, 29.12.2010, lk 10–16).”;

3)paragrahvi 2 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui seaduse, välislepingu, käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 nimetatud Euroopa Liidu määruse või teingu kohaselt kuulub kohaldamisele välisriigi õigus, kohaldab kohus seda sellest sõltumata, kas selle kohaldamist taotletakse või mitte.

(2) Kui seaduse, välislepingu või käesoleva seaduse § 1 lõikes 2 nimetatud Euroopa Liidu määruse kohaselt võib isik valida kohaldatava õiguse, võib isik sellist õigust kasutada kuni eelmenetluse lõppemiseni või kirjalikus menetluses taotluste esitamise tähtaja möödumiseni.

(3) Välisriigi õiguse kohaldamisel lähtutakse kohaldatava õiguse tõlgendusest ja kohaldamise praktikast selles riigis.”;

4)paragrahv 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 5. Haldusorgani ja notari õigused välisriigi õiguse kohaldamisel

Käesolevas seaduses kohtu kohta sätestatud kohaldatakse ka haldusorganitele ja notaritele.”;

5)paragrahv 48 tunnistatakse kehtetuks;

6)paragrahvi 53 lõike 2 punktis 2 asendatakse number „48” numbriga „48¹”.

§ 6. Testamendiregistri loomise konventsiooni ratifitseerimise seaduse muutmine

Testamendiregistri loomise konventsiooni ratifitseerimise seaduse §-s 2 asendatakse sõnad „Harju Maakohtu pärimisregister” sõnadega „Notarite Koda”.

§ 7. Tsviilkohtumenetluse seadustiku muutmine

Tsviilkohtumenetluse seadustikus tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 70 lõiget 4 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 650/2012, mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist (ELT L 201, 27.07.2012, lk 107–134).”;

2)paragrahvi 475 lõiget 1 täiendatakse punktiga 10¹ järgmises sõnastuses:

„10¹) asjaõiguse kohandamine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012 artiklile 31.”;

3)paragrahvi 595 lõiget 2 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) tuleb kohandada Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012 alusel välisriigi asjaõigust;”;

4) paragrahvi 619 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 650/2012.”;

5) seadustikku täiendatakse §-ga 619³ järgmises sõnastuses:

„§ 619³. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012 rakendamine

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012 artikli 46 lõike 3 punktis b nimetatud tõendi väljastab kohus, kes lahendi tegi.”;

6) seadustikku täiendatakse §-ga 629¹ järgmises sõnastuses:

„§ 629¹. Asjaõiguse kohandamine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 650/2012

(1) Kohus algatab välisriigi asjaõiguse kohandamise menetluse selleks õigustatud isiku avalduse alusel.

(2) Kohus kuulab avaldaja vajaduse korral ära.

(3) Kohus märgib asjaõiguse kohandamise määruses, kas Eesti seadused näevad ette kohandatava välisriigi asjaõigusega samaväärse asjaõiguse. Kui samaväärne asjaõigus on olemas, märgib kohus selle määruses.

(4) Kui asjaõiguse kohandamise määruse täitmiseks tuleb avaldajal pöörduda mittekohtuliku registri pidaja või muu isiku või asutuse poole, tuleb seda käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud määruses märkida.

(5) Määruse peale võib avaldaja esitada määruskaebuse.”.

§ 8. Tõestamisseaduse muutmine

Tõestamisseaduse § 49 senine tekst loetakse lõikeks 1 ja paragrahvi täiendatakse lõikega 2 järgmises sõnastuses:

„(2) Kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 650/2012, mis käsitleb kohtualluvust, kohaldatavat õigust ning otsuste tunnustamist ja täitmist, ametlike dokumentide vastuvõtmist ja täitmist pärimisasjades ning Euroopa pärimistunnistuse loomist (ELT L 201, 27.07.2012, lk 107–134), alusel on tõestatud Euroopa pärimistunnistus, mille originaal on üle antud riigi arhiivile notariaadiseaduse § 16 lõikes 2 sätestatu kohaselt, väljastab tunnistuse kinnitatud ärakirja teine notar.”.

§ 9. Seaduse jõustumine

Käesoleva seaduse § 5 punkt 2 jõustub 2016. aasta 1. juulil.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees